

CLOENDA DEL PARLAMENT CIENTÍFIC JOVE A CATALUNYA

Palau del Parlament, 21 de maig de 2010

Si m'ho permeten, unes breus reflexions per acabar aquest acte.

La ciència té una importància cada vegada més gran, una importància creixent en la política, entre altres coses perquè cal prendre decisions que són derivades dels avenços científics del nostre temps, i aquesta és una realitat que ens trobem cada dia.

Els temes de les resolucions que heu votat en són un exemple. Cal ajudar a obrir portes d'investigació, a desenvolupar aplicacions, i al mateix temps també cal regular i posar límits. No s'hi val tot en nom de la ciència. I tampoc podem deixar els límits en mans de l'ètica individual de cada científic. La història, per exemple, ens adverteix i ens recorda que hi han moments bastant horrorosos de tot això. Recordeu el nazisme, on s'experimenta amb éssers humans vius fins a punts justament inhumans. Per tant, des d'aquest punt de vista, els límits han d'existir.

Sense remuntar-nos massa enrere tampoc, vull recordar que la cobdícia i l'afany per guanyar diners també han portat a travessar alguns límits que vulneren drets que són fonamentals. La ciència, per tant, també és subjecte de regulació. On posar els límits i com orientar les prioritats són necessitats polítiques complexes del nostre temps.

O, per exemple, que des de les administracions públiques es donin més o menys recursos econòmics, o es facin o no es facin polítiques de

suport a la investigació i a la recerca com a sector estratègic del país, és una decisió política permanent.

O el fet, per exemple, d'impulsar projectes com el de Biocat, la bioregió de Catalunya, amb què s'intenta fer de la biotecnologia, la biomedicina i les tecnologies mèdiques un sector productiu referent.

O construir, acollir i utilitzar el sincrotró Alba a Cerdanyola del Vallès, fruit de negociacions i de decisions polítiques que han durat molts anys, molts anys, i que, a més a més, s'han pres en diferents nivells de govern (des d'Europa fins al món local, passant per l'estat i pels òrgans d'autogovern del país).

A part de posar aquests exemples, perquè sigueu conscients que a la política catalana, en aquest Parlament, es decideixen moltes coses sobre la ciència, el que vull remarcar –i estic segur que en sou conscients pels debats que deveu haver tingut en aquest Parlament científic jove– és que a la ciència i a la tecnologia es troben opcions, no decisions. Mai no hi han decisions tècniques pures sobre cap qüestió.

En tota decisió sempre hi ha més d'una possibilitat, hi han criteris en conflicte, i valorar el pes dels diferents aspectes a tenir en compte, valorar les conseqüències amb perspectiva col·lectiva, valorar les opcions per decidir entre una possibilitat o altra, intentar trobar els màxims punts d'acord i de consens i decidir és precisament el terreny de la política.

De fet, vosaltres a l'hora de debatre i de redactar les resolucions que heu presentat, ho heu experimentat, heu fet política. I que feu política

és molt important. Aquest és un país, precisament, que encara necessita una major cultura política democràtica.

Perquè les administracions públiques són les responsables de resoldre els problemes de la gent, per descomptat, però tots plegats hem d'assumir un grau de responsabilitat amb el conjunt de la societat i del país.

Perquè és evident que cal exigir els nostres drets –i tant que sí!–, però també és evident que cal complir els nostres deures.

Perquè la democràcia, per funcionar de manera eficaç, necessita que les persones siguem –sigueu– alguna cosa més que clients de la democràcia; necessita que exercim el nostre rol de ciutadans.

Aquesta que us explicaré és una idea que faig servir molt sovint a les escoles i als instituts, amb noies i nois de la vostra edat, alguns de més petits, en un projecte que en diem 'El Parlament a les aules'. Els explico en primera instància que per a l'economia d'un país és absolutament fonamental que hi hagi recerca+desenvolupament+innovació, R+D+I. Si no hi ha R+D+I l'economia d'un país se'n ressent, no és el mateix. Si volem una bona economia, si volem que les coses funcionin bé, si ara volem que hi hagin més llocs de treball, de més qualitat, etcètera, hem d'invertir en R+D+I.

I el paral·lelisme que faig als instituts és: "Molt bé, això ho tenim clar? Sí? Doncs ara traslladem-ho al terreny de la democràcia". Si volem que la democràcia funcioni en un país, si volem que aquesta democràcia sigui de qualitat, és indispensable que hi hagi I+P. I què és I+P? Doncs I+P vol dir informació i participació.

Com més I+P aporti cada ciutadà, com més informació i més participació hi hagi a la societat, la democràcia serà més bona, de més qualitat, funcionarà millor.

A més a més, la I+P no deixa de ser la fórmula per prevenir els perills dels populismes, de la manipulació política, de la demagògia, fins i tot de la corrupció, que són elements que en aquests moments amenacen i malmeten la nostra democràcia.

Informar-se i participar en política, en el que succeeix al vostre entorn, en els temes que us interessin –com tots els que heu tractat en aquest projecte– és fonamental per intentar que cada dia el nostre país sigui una mica millor, que el món sigui una mica millor, i també més lliure.

Els explico una anècdota científica als alumnes que em volen escoltar, que és un apunt simpàtic. I els demano, com us demano a vosaltres, sabeu què vol dir 'idiota'? Segur que tots heu dit alguna vegada 'idiota', 'ets un idiota', oi que sí? Sabeu què vol dir? Doncs bé, 'idiota' és una expressió que ve del terme 'idiotés', de l'antiga Grècia –com sabeu, bressol de la democràcia–, i que significava 'persona que no es fica en política, persona que només pensa en ell, que no es preocupa dels assumptes de la comunitat ni del seu entorn'.

A l'antiga Grècia l'^idiotés' –hi insisteixo, situeu-ho en el context adequat, bressol de la democràcia–, l'^idiotés', l'^idiota' era el que només es preocupava d'ell i que passava dels altres, i que, per tant, passava de la política.

Ho dic perquè informar-se i participar, hi insisteixo, depèn de nosaltres, de tots i cadascun de nosaltres i és fonamental perquè les coses funcionin millor al món.

En qualsevol cas, amb aquest projecte del Parlament científic jove, no tan sols heu debatut diferents punts de vista en relació amb temes científics, sinó que heu fet exercici de política. Per tant, heu augmentat la vostra cultura política, heu augmentat la vostra I+D.

Jo us vull felicitar, i us vull felicitar tant pel treball fet com també pel vostre compromís; i felicitar, per descomptat, totes les persones que tiren endavant aquest valuós projecte educatiu, participatiu i científic, tant a la gent de Talència com als vostres professors, que segur que hi tenen un paper també molt important.

Acabo. Al món global dels nostres temps Europa és cada cop més un escenari principal del que fem, en tots els àmbits. En política, per exemple, els representants catalans intentem que la perspectiva, els projectes, les preocupacions dels catalans siguin escoltades a Europa també. I el que és cert és que la lògica dels estats ens ho posa molt difícil, però no defallim, som constants i som conscients que cal parlar, que ens cal parlar amb Europa de manera directa, com més directa millor.

Sé que dos de vosaltres anireu a Brussel·les a representar aquest Parlament científic jove. És tota una responsabilitat, amb vosaltres mateixos, amb els companys i també amb el país. Porteu, doncs, la veu de tots els que hi han participat i sigueu conscients del valor d'aquesta experiència. No cal dir que estem amb vosaltres.

Res més. Confio que us haureu sentit ben acollits en aquests espais plens d'història, on es debat i es decideix el futur de tots plegats, també el vostre. I es decideixen coses i es debaten coses –com vosaltres heu fet de manera excel·lent aquests dies– que afecten el futur de les persones.

Moltes gràcies.